

Θέματα Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων & Ασφάλειας

Δρ Κυριακή Μαχαίρα
Γενική Διευθύντρια

ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ
ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Επιστημονική Διεύθυνση Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων & Φυτ/κής

25/10/2022

Agrotica 2022, Θεσσαλονίκη, 20-23
Οκτωβρίου

2

Έτος ίδρυσης: - 1977, ως Τμήμα Ελέγχου
Γεωργικών Φαρμάκων & Φυτοφαρμακευτικής

- Από το 1952 έχει την αρμοδιότητα ελέγχου
γεωργικών φαρμάκων (Ν. 2167 του 1952)

- Αρμοδιότητες:**
- α.** Εθνική Αρμόδια Αρχή Ελέγχου και Εκτίμησης Κινδύνου για τα γεωργικά φάρμακα (φυτοπροστατευτικά προϊόντα και βιοκτόνα).
 - β.** Εθνικό Εργαστήριο αναφοράς ελέγχου Υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων
 - γ.** Κεντρικό εργαστήριο χημικού ελέγχου γεωργικών φαρμάκων
 - δ.** Διαπιστευμένο εργαστήριο ελέγχου κάνναβης για περιεκτικότητα σε THC
 - ε.** Διαπιστευμένο εργαστήριο ελέγχου ρύπανσης επικονιαστών από γ.φ. και άλλους ρυπαντές
 - στ.** Διαπιστευμένο εργαστήριο βιοπαρακολούθησης αγροτικού πληθυσμού
 - ζ.** Εργαστήρια βιοδοκιμών προσδιορισμού τοξικότητας και άλλων επιδράσεων γ.φ. και ρυπαντών της τροφικής αλυσίδας.

Συστήματα ποιότητας: ISO 9001, ISO 27001, ISO 17025

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έν Αθήναις
τῆ 5 Ἰουνίου 1952

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 1555

ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 2147.
Περὶ προλήψεως καὶ καταστολῆς τῶν ἀσθενειῶν καὶ ἐχ-
θρῶν τῶν φυτῶν καὶ περὶ ὁργανώσεως τῆς γεωπο-
θολογικῆς Ὑπηρεσίας.

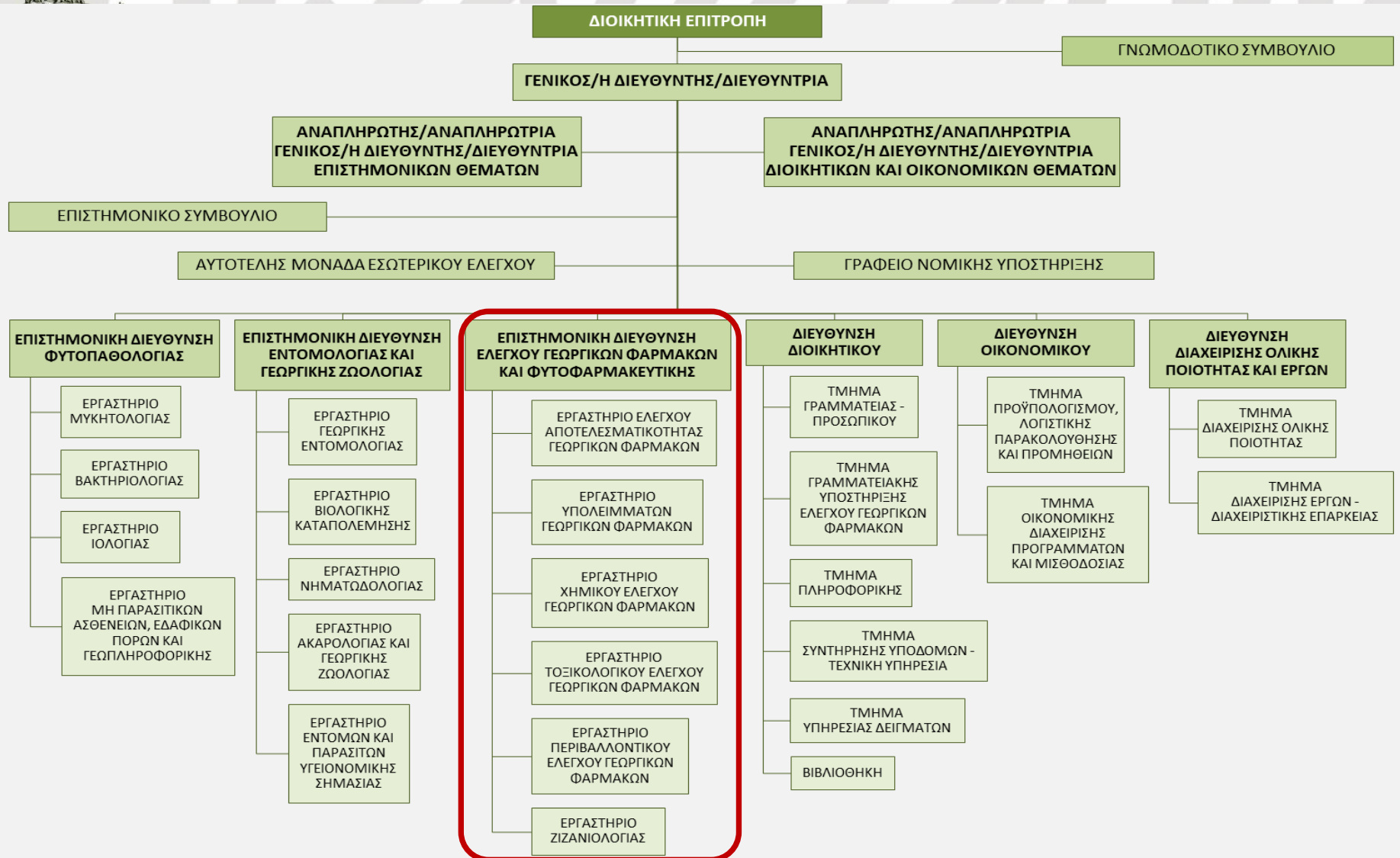
ΠΑΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐπισταμέναι δημοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν
καὶ διατάσσομεν :

Ὅρισμοί.

α) Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν κολληγευῶν καὶ φυτειῶν τῆς
χώρας περιλαμβανομένων καὶ τῶν φυτωρίων, κήπων, θερμο-
κηπίων καὶ ἄλλων ἰδρυμάτων παραγωγῆς φυτῶν πρὸς πολλα-
πλασιασμὸν ὡς καὶ τῶν ἀποθηκευτικῶν χώρων καὶ τῶν μέσων
μεταφορᾶς, ἅτινα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἐναποθήκευσιν
καὶ μεταφορὰν φυτῶν καὶ προϊόντων αὐτῶν.

β) Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν εἰσαγομένων, ἐξαγομένων καὶ με-
ταφερομένων φυτῶν καὶ προϊόντων αὐτῶν καὶ ἄλλων ἀντικει-
μένων, τὰ ὅποια δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς φορεῖς
ἀσθενειῶν καὶ ἐχθρῶν τῶν φυτῶν.

Επιστημονική Διεύθυνση Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων & Φυτοφαρμακευτικής

	ΙΔΑΧ & Δημοσίου	Συμβασιούχοι
Ερευνητές	 22	
ΠΕ Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες	 4	
ΠΕ Ειδικοί Τεχνικοί Επιστήμονες	 5	 58
ΠΕ Διοικητικοί/Οικονομικοί	 7	 4
ΤΕ Γεωπονίας	 4	 11
ΤΕ Διοικητικοί/Οικονομικοί	 2	
ΔΕ Διοικητικοί/Οικονομικοί	 6	 1
ΥΕ	 2	 1
ΣΥΝΟΛΟ	52	73

Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA):

- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής
- Μέλη των πέντε ομάδων εργασίας για την αξιολόγηση των γεωργικών φαρμάκων
- Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας για εξειδικευμένα θέματα (EDs, mixtures, developmental, exposure).
- Pesticide Steering Network (PSN)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (European Chemicals Agency - ECHA):
Ομάδα εργασίας για τους Ενδοκρινικούς Διαταρράκτες (Endocrine Disruptor Expert Group).

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)

- Μέλη της ομάδας εργασίας για την εκτίμηση βλαπτικότητας χημικών
- Μέλη της ομάδας εργασίας για την εκτίμηση έκθεσης σε χημικά

Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed Section
Phytopharmaceuticals – Pesticide Residues

Working Group of Experts on the Cumulative Risk Assessment of pesticide residues
Μέλος της Κοινής Ομάδας επί των Υπολειμμάτων των Φυτοπροστατευτικών
Προϊόντων (JMPR)

Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed Section
Phytopharmaceuticals – Pesticide Residues

EC: WG on Post Approval Issues, Scpaff Section Phytopharmaceuticals (PAI Group) &
Interzonal Scientific Committee (IZSC)

FAO/WHO: Joint Meeting on Pesticide Specifications (JMPS)
CIPAC (Collaborative International Pesticide Analytical Council)

EU Working group for pesticide formulation analysis

Commodity Expert Groups (CEGs) για τις χρήσεις ήσσονος σημασίας φ.π. σε καλλιέργειες φρούτων και λαχανικών, καλλωπιστικών, καπνού, ρυζιού, σπόρων καιμανιταριών, της EU Minor Uses Coordination Facility (EUMUCF)

European and Mediterranean Plant Protection Organization (EPPO) Panel on General Standards & Harmonization of data on plant protection products (EPPO Codes)

EPPO Panel on Efficacy Evaluation of Fungicides & Insecticides

EPPO Panel on Efficacy Evaluation of Herbicides and Plant Growth Regulators

EPPO Expert Working Group on plant defence elicitors

EPPO EWG for dose expression and adjustment in vertically growing crops

Efficacy Expert Steering Committee (EESCO)

European Weed Research Society, Working Group on “Herbicide Use in an IWM context”

Δραστηριότητες & Αναπτυξιακή πορεία (2013-2022)

	2013	2022 (<u>1^ο 6μηνο</u>)
Προσωπικό	46	125
Προσωπικό σε προγράμματα	28	73
Συγχρηματοδοτούμενα έργα	14	35
Έλεγχος δειγμάτων	2.667	1.563
Τεχνικές αναφορές/ Αξιολογήσεις	1.155	1.156

Πρόβλημα

Έρευνα &
Επιστημονικές
Δραστηριότητες

Αποτέλεσμα

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ
<ul style="list-style-type: none">- Θέματα ασφάλειας τροφίμων- Καταπολέμηση του δάκου και ασφάλεια ελαιολάδου- Υπολείμματα γ.φ. σε βιολογικά προϊόντα- Νέες τεχνολογίες (nano) για ασφαλέστερα φ.π.	<ul style="list-style-type: none">• Τρία προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων• Τέσσερα προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το ΥπΑΑΤ• Πρόγραμμα από τον ΕΦΕΤ & ένα από ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ• Πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από το ΥπΑΑΤ• Πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από τον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ και πρόγραμμα από τον ιδιωτικό τομέα• Nanoshields: Νέας γενιάς ασφαλή νανοτεχνολογικά φ.π. και την ταυτόχρονη ενδυνάμωση των φυτών.• Nanobioenviro: “Development of nanoemulsions as new material of plant protection products management for the reduction of the environmental load” ΓΓΕΤ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Σκαθάρι του φοίνικα
Rhynchophorus ferrugineus
- Αντικατάσταση της χρήσης χαλκού
- Ποιότητα και νομιμότητα γεωργικών φαρμάκων & σπόρων

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- **PalmProtect:** Strategies for the eradication and containment of the invasive pests *Rhynchophorus ferrugineus* Olivier and *Paysandisia archon* Burmeister
- **FP7 CO-FREE:** Innovative Strategies for cooper-free low input and organic farming systems.
- Πρόγραμμα **ελέγχου αγοράς** χρηματοδότηση από το ΥπΑΑΤ & από τη Σλοβενία

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Θέματα προστασίας της βιοποικιλότητας

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- **PRIMA ECOBOOST:** Boosting functional biodiversity to maximize ecosystem services for Mediterranean crop production
- **Operation pollinator:** Επίδραση εδαφοκάλυψης με επιλεγμένων φυτικών ειδών στην προσέλκυση φυσικών εχθρών και επικονιαστών σε ετήσιες ή πολυετείς καλλιέργειες
- **BioIONIAN** - Δράσεις προστασίας και ανάδειξης βιοποικιλότητας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
- **OC/EFSA/PRAS/2015/08:** Collection and analysis of pesticide residue data for pollen and nectar
- **EthnoHERBS:** Conservation of European Biodiversity through Exploitation of Traditional Herbal Knowledge for the Development of Innovative Products

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Προστασία επικονιαστών και ποιότητα μελιού
- Παρακολούθηση έκθεσης μελισσών σε γ.φ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- **INSIGNIA I -EU:** Preparatory action for monitoring of environmental pollution using honey bees. N° 09.200200/2021/864096/SER/ENV.D.2
- **INSIGNIA II:** “Citizen Science Investigation for Pesticides in Apicultural Products”
- **PRIMA PLANT-B:** A sustainable mixed cropping-beekeeping system in the Mediterranean basin ρευνητικό πρόγραμμα από ΕΕ
- **Αυτοχρηματοδότηση ΜΦΙ: Διαπιστευμένο εργαστήριο** προσδιορισμού επιπέδων γεωργικών φαρμάκων και άλλων ρυπαντών σε μέλισσες και προϊόντα κυψέλης.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Προσδιορισμός κανναβινοειδών σε βιομηχανική κάνναβη

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- Αυτοχρηματοδότηση ΜΦΙ: Διαπιστευμένο εργαστήριο προσδιορισμού επιπέδων THC και άλλων κανναβινοειδών σε βιομηχανική κάνναβη.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Προστασία του ανθρώπου (εργαζόμενοι στην αγροτική παραγωγή και τον αγροτικό πληθυσμό) και των οργανισμών που δεν αποτελούν στόχο καταπολέμησης από τα αγροχημικά.
- Νέες μέθοδοι χωρίς πειραματόζωα.
- Παρακολούθηση έκθεσης και εκτίμηση κινδύνου από το σύνολο των χημικών ουσιών καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- **(PARC): «Partnership for the Assessment of Risk from Chemicals, 2022-2027»** Πρόγραμμα πλαίσιο για θέματα εκτίμησης κινδύνου από έκθεση σε χημικές ουσίες – Σύμπραξη 203 ευρωπαϊκών φορέων- **Για ΜΦΙ:** Ομάδα δεκαπέντε προγραμμάτων βιοπαρακολούθησης και νέων μεθόδων πειραματικής μελέτης και εκτίμησης κινδύνου από τις χημικές ουσίες.- Συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.
- **EuroMix (H2020-SFS-2014-2):** European Test and Risk Assessment Strategy for Mixtures of chemicals. Χρηματοδότηση ΕΕ.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Θέματα επιδράσεων χημικών ουσιών στο ορμονικό σύστημα και κίνδυνος επίδρασης στις ορμόνες φύλου.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

PEPPER: Selection of eligible methods for pre-validation operations of endocrine disruptors characterization methods

JRC/IPR/2017/F.3/0027/NC: Services in the context of “Endocrine Active Substances Information System EASIS

SANTE/2015/E3/SI2.706218: Screening of chemical substances for the identification of endocrine disruptors according to different options in the context of an Impact Assessment

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Επαγγελματική έκθεση σε επικίνδυνους χημικούς παράγοντες.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

BAUA F2484: “Packaging, formulations and systems for exposure reduction to hazardous substances in the workplace” Project number: F 2484

SysDEA Project: “Systematic analysis of dermal exposure to hazardous chemical agents at the workplace”, «Συστηματική ανάλυση της δια δέρματος έκθεσης σε επικίνδυνους χημικούς παράγοντες στο χώρο εργασίας»

CEFIC LRI B20: “Experimental assessment of inhalation and dermal exposure to chemicals during industrial and professional activities”

HEROIC: Health and Environmental Risks: Organization, Integration

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άμεσα:

1. Αποτελεσματική ανταπόκριση στις ανάγκες του ΥπΑΑΤ.
2. Υψηλού επιπέδου έλεγχος γεωργικών φαρμάκων και προϋποθέσεων ασφαλούς χρήσης τους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.
3. Ασφαλή τρόφιμα για τον καταναλωτή και ελαχιστοποίηση των επιπέδων υπολειμμάτων σε φυτικά και ζωικά προϊόντα.
4. Προστασία των επικονιαστών και οργανισμών μη στόχων, ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία του εργαζόμενου στην αγροτική παραγωγή.
5. Εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την πρόβλεψη ανεπιθύμητων δράσεων και μείωση της χρήσης γ.φ.

Έμμεσα:

1. Αύξηση εσόδων από ευρωπαϊκά προγράμματα.
2. Διατήρηση επιστημονικού δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης.
3. Διεθνής αναγνωρισιμότητα και αριστεία.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Καλύτερη αξιοποίηση των επιστημονικών και ερευνητικών αποτελεσμάτων προς όφελος της χώρας και του Έλληνα αγρότη.
- Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του αγροτικού κόσμου για τα θέματα ορθολογικής χρήσης αγροχημικών εστιασμένα στην ασφάλεια.
- Αποτελεσματικότερη και ευρύτερη μελέτη θεμάτων βιοποικιλότητας και προστασίας των επικονιαστών.
- Δημιουργία βάσεων δεδομένων με στοιχεία περιβαλλοντικής παρακολούθησης αγροχημικών σε επίπεδο χώρας.
- Παραγωγή δεδομένων βιοπαρακολούθησης αγροτικού πληθυσμού από την έκθεση σε αγροχημικά και άλλους χημικούς παράγοντες.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!